

“कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान” या
योजनेसाठी नवीन लेखाशिर्षस मान्यता
देणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१७२/४-ओ, ई.ऑ.क्र. १४५६१८७
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक - ८ डिसेंबर, २०२५

वाचा :-

१. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.F.No.१-१/२०२५/ NFSNM , दि.१८/१०/२०२५ (मार्गदर्शक सूचना)
२. शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१७०/४-ओ, दि. २७/११/२०२५.
३. वरिष्ठ लेखा अधिकारी, प्रधान महालेखाकार(लेखा व हकदारी)-१ कार्यालय, मुंबई यांचे पत्र
सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६४/२०२५-२६/१७२८, सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६५/२०२५-२६/१७२९, सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६६/२०२५-२६/१७३०, सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६३/२०२५-२६/१७२७, दि.०१/१२/२०२५

शासन निर्णय:-

केंद्र शासनाने चालू वर्षाच्या रब्बी हंगामापासून कडधान्य या घटकासाठी स्वतंत्र कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान राबविण्याचे धोरण निश्चित केले असून, सदर अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना केंद्र शासनाने वाचा क्र.१, दि. १८ ऑक्टोबर, २०२५ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. सदर योजना सन २०२५-२६ ते सन २०३०-३१ या कालावधीत राबविण्यात येणार आहे. त्यानुसार नवीन अभियानंतर्गत कडधान्य घटकाखाली मूलभूत बियाणे खरेदी व पायाभूत बियाणे उत्पादन या बाबी १००% केंद्र हिश्याच्या असून उर्वरित बाबीमध्ये केंद्र व राज्य हिस्साचे प्रमाण अनुक्रमे ६०: ४० याप्रमाणे आहे. तसेच, राज्यात सदर योजना राबविण्यास वाचा क्र. २, दि.२७ नोव्हेंबर, २०२५ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियानाच्या अंमलबजावणीकरिता खालीलप्रमाणे नवीन लेखाशिर्षस मान्यता देण्यात येत आहे-

अ. मूलभूत बियाणे खरेदी व पायाभूत बियाणे उत्पादन या १००% केंद्र हिश्याच्या घटकासाठी सर्वसाधारण प्रवर्ग

अ.क्र.	लेखाशीर्ष (मराठी)	Budget head (English)
१	मागणी क्र. डी-३, २४०१-पीकसंवर्धन, (००) (१०२) अन्नधान्य पिके, (००) (३८) कृषी उन्नती योजना- केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान-पायाभूत बियाणे उत्पादनासाठी मुलभूत बियाणे खरेदी प्रतिपुर्ती अनुदान,	Demand no. D-3, 2401-Crop Husbandry, (00)(102) Food Grain Crops, (00) (38) KRISHIONNATI YOJANA- Centrally sponsored- Mission for Aatmanirbharta in Pulses- purchase of breeder seed for production of foundation seed, Certification charges and seed

	<p>प्रमाणीकरणासाठीचे शुल्क व बिजोत्पादन प्रशिक्षण. (केंद्र हिस्सा १०० टक्के) (केंद्र योजना) (२४०१ B ७३१) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य</p>	<p>grower's trainings. (Central share 100 %) (Central Scheme) (2401B 731) (Plan), 33 Subsidies</p>
--	---	---

ब. केंद्र व राज्य हिश्याच्या (६०:४०) घटकासाठी प्रवर्गनिहाय (सर्वसाधारण, अनु.जाती, अनु.जमाती)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष (मराठी)	Budget head (English)
१	<p>मागणी क्र. डी-३, २४०१-पीकसंवर्धन, (००) (१०२) अन्नधान्य पिके, (००) (३९) -कृषी उन्नती योजना- केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (केंद्र योजना) (२४०१ B ७४२) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य</p>	<p>Demand no. D-3, 2401-Crop Husbandry, (00) (102) Food Grain Crops, (00) (39)-KRISHIONNATI YOJANA- Centrally sponsored- Mission for Aatmanirbharta in Pulses (Central share 60 %) (Central Scheme) (2401B 742) (Plan), 33 Subsidies</p>
२	<p>मागणी क्र. डी-३, २४०१-पीकसंवर्धन, (००) (१०२) अन्नधान्य पिके, (००) (४०) कृषी उन्नती योजना- केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (केंद्र योजना) (२४०१ B ७५१) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य</p>	<p>Demand no. D-3, 2401-Crop Husbandry, (00) (102) Food Grain Crops, (00) (40)-KRISHIONNATI YOJANA- Centrally sponsored- Mission for Aatmanirbharta in Pulses (State share 40 %) (Central Scheme) (2401 B751) (Plan), 33 Subsidies</p>
३	<p>मागणी क्र. एन-०३, २४०१-पीकसंवर्धन, (००) (७८९), अनुसूचित जाती उपयोजना (००) (३५)-कृषी उन्नती योजना- केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (केंद्र योजना) (२४०१ B ७८७) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य</p>	<p>Demand no. N-03, 2401-Crop Husbandry, (00) (789), Special component plan for Scheduled Caste, (00) (35) -KRISHIONNATI YOJANA- Centrally sponsored- Mission for Aatmanirbharta in Pulses (Central share 60 %) (Central Scheme) (2401B 787) (Plan), 33 Subsidies</p>
४	<p>मागणी क्र. एन-०३, २४०१-पीकसंवर्धन, (००) (७८९), अनुसूचित जाती उपयोजना (००) (३६)-कृषी उन्नती योजना- केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (केंद्र योजना)</p>	<p>Demand no. N-03, 2401-Crop Husbandry, (00) (789), Special component plan for Schedule Caste, (00) (36) KRISHIONNATI YOJANA- Centrally sponsored- Mission for Aatmanirbharta in Pulses</p>

	(२४०१ ब ७९६) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय	(State share 40 %) (Central Scheme) (2401B 796) (Plan), 33 Subsidies
५	मागणी क्र. टी-०५, २४०१-पीकसंवर्धन, (००) (७९६), जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना (०१) (४७)-कृषी उन्नती योजना- केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (केंद्र योजना) (२४०१ ब ७६९) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय	Demand no. T-05, 2401-Crop Husbandry, (00) (796), Tribal Area Sub- plan, (01) (47)-KRISHIONNATI YOJANA- Centrally sponsored- Mission for Aatmanirbharta in Pulses (Central share 60 %)) (Central Scheme) (2401B 769) (Plan), 33 Subsidies
६	मागणी क्र. टी-०५, २४०१-पीकसंवर्धन, (००) (७९६), जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (४८)-कृषी उन्नती योजना- केंद्र पुरस्कृत कडधान्य आत्मनिर्भरता अभियान (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (केंद्र योजना) (२४०१ ब ७७८) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय	Demand no. T-05, 2401-Crop Husbandry, (00) (796), Tribal Area Sub- plan, (01) (48)-KRISHIONNATI YOJANA- Centrally sponsored- Mission for Aatmanirbharta in Pulses (State share 40 %) (Central Scheme) (2401 B 778) (Plan), 33 Subsidies

२. सदरील शासन निर्णय, नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४४९/का.१४३१, क्र. ४५०/का.१४३१, दि.१८.११.२०२५, वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५१७/२०२५/व्यय-१, क्र. ५१६/२०२५/व्यय-१, दि.२७.११.२०२५, सामाजिक न्याय विभाग, आदिवासी विभाग तसेच महालेखापाल, लेखा व हकदारी-१, महाराष्ट्र यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६४/२०२५-२६/१७२८, सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६५/२०२५-२६/१७२९, सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६६/२०२५-२६/१७३०, सं: ख.वि /चा-१ /कृ. पशु. डे. व. म. वि. / यू ओ आर -२६३/२०२५-२६/१७२७, दि.०१/१२/२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेताक २०२५१२०८१७३६१२३४०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रुचिता पिंपळे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव

३. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव
४. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
५. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
६. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव,मंत्रालय,मुंबई ३२
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त),वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुमविभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
- १०.आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ११.सर्व जिल्हाधिकारी
- १२.सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३.सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
- १४.सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी
- १५.महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखापरिक्षा), मुंबई.
- १६.महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
- १७.महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखापरिक्षा), नागपूर
१८. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता),नागपूर
- १९.संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- २०.संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.
- २१.सह संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मुंबई-४०० ०३२
- २२.अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
- २३.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- २४.सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २५.कक्ष अधिकारी (२-ओ), कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- २६.निवडनस्ती, कार्यासन ४-ओ.